

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на пів рік 20 кор.
 на рік 40 кор.
 на чверть року 5 кор.
 на місяць 170 кор.

За границю:

пів рік 16 рублів
 або 36 франків
 на рік 32 рублів
 або 72 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщина). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гапсманя.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Підземлі» 40 с. від стрічки. Подарки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Виборча реформа і австро-угорська угода.

(X) З нагоди дальшої сесії державної ради, що починає ся вівторок, насуває ся питанє, чи важнійша для Австрії справа виборчої реформи, чи австро-угорська угода, чи та перша може бути тепер ухвалена, коли наслідком угорських подій висунула ся на перед справу австро-угорської угоди, котра домагає ся полагоди. Отже цікаво буде пізнати погляди в тих справах двох визначних поступовців німецьких бар. д'Ельверта і д-ра Лехера, особливо сего останнього заводового знавця австро-угорської угоди. Обидва згадані посли виступали сими днями в Берні на зборах і при сій нагоді висловили свої погляди в обидвох згаданих справах.

Бар. д'Ельверт признав, що положене сучасне правительства є вельми трудне, назвав предлогу правительствену про виборчу реформу зовсім хибленою і домагає ся порозуміння всіх німецьких сторонниць, щоби тим способом для Німців здобути від правительства такі поправки виборчої предлоги, котрі би запевнили Німцям перевагу, а правительству розв'язали руки в справах австро-угорської угоди.

Др. Лехер зазначив, що справа виборчої реформи не так легко дасть ся в Австрії перевести з огляду на культурні, економічні, суспільні і національні відносини. Одначе хоч як трудна ся справа з огляду на згадані відносини,

всеж таки можна її перевести при добрій волі. Німці мусять наставати на обезпеченє своїх народних інтересів. Що до відносин в Моравії, то задуманий там національний катастер є великим політичним і культурним поступом на дорозі до національної автономії і там небавом мусить устати національна боротьба, котра є формою боротьби о ествоване.

Зворот справ в Угорщині приневолює і нас до заведення законного права виборного, не лише задля рівнобіжності з Угорщиною, але й тому, позаяк теперішні непевні відносини не дадуть ся на довгий час удержати. Неможливо, щоби квоту на спільні видатки означувано від часу до часу (тепер она зовсім не означена). Контролю над спільним бюджетом, війском і заграничною політикою виконує делеґація, котрої більшість абсолютна зложена з членів палати вельмож і послів великої власности, а народні посли не мають там впливу. Про обсяг прав володаря рішають переговори між Короною а Угорщиною, без огляду на Австрію, хоч Австрія двигає 2/3 тягарів війскових і фінансових. Економічні відносини і грошеві опирають ся не на законних договорах, а лише на так званім стані взаємности, що не раз доводить до примусового положення. Все то вимагає певного упорядкування тривкого, а ту задачу повинно перевести правительство і парламент. Але як Австрія узброєна супроти Угорщини?

Угорщина має кріпке правительство, котре є властиво віділом народного заступництва, зложене з найспосібнійших і найпопулярнійших людей, а др. Векерле є визначним заводовцем у фінансових і економічних справах. Він є знаменитим знавцем австро-угорської угоди у всіх запутанях. Війскові справи поки що вилучені а Корона і коаліція здали ся в сій справі на одного судця — загальне право виборче. Рідко коли демократична думка дожила такого триумфу, як тепер, коли навіть Корона клонить ся перед загальним правом виборчим в Угорщині.

У нас відносини не є такі здорові. Ми не маємо парламентарного міністерства, лише урядниче, котре є чуже супроти парламенту. У всіх питаннях австро-угорської угоди мусить отже правительство вести боротьбу на два фронти. В економічних справах Корона перехиляє ся на сторону Угорщини, бо хоче дати їй винагороду за уступки війскові. Супроти Корони є урядничий міністер австрійський слабший як угорський народний міністер. В економічних і фінансових справах не має міністерство Гавча одного заводовця, котрий міг би дорівняти Векерльому. Вгляди виборчої реформи поправили ся під впливом прикладу Угорщини, але положене бар. Гавча погіршило ся. Колиб нині бар. Гавч мав стати перед угорским питанєм, то мав би перед собою могутного противника, а за собою австрійський парламент, в котрім стоїть ліґа поцілених в серце найзавзятійших противників виборчої реформи.

Хвилі..

Вечеріло. У хату заходив сумерк і розстелював чорні марева скрізь по кутах і по стінах. З темної ночі виринали чорні духи, виринали демони його ранної молодости, пересувались перед його очима мов фата-моргана і зникали в тьмі. Знов вертали, крутились перед його очима, гуляли дивний, страшний танець, лізли йому до очей, вбирал ся до мозку, розбивали душу...

Він замкнув очі, — не хотів думати.

Але думки снували ся самі. Так в осени дикий вітер, — хто знає, звідки він приходить і де він робить ся? — хилить до долу пишну квітку і стрясає з неї послідні листки, єї надію, єї гордість, єї красу, — аж поки єї саму не звянуть і не зморозить в сухе бадиле. Так на него находили такі хвилі — самі зі себе — що хилили його буйну голову

до долу, збирали по одній усі його мрії, усю його віру, морозили душу, обезнадійнювали будучність...

Так — так! бо він виріс без любови. Від коліски вже він знає ся з розчаруванням, з тугою, з жалем... З дитинячих літ задержались в пам'яті похорони його сестрички, його одинокої приятельки.

А зараз потім померла мати. Сім літ мав тоді. Був то студений, мартовий день, вітер вив так страшно і ломав хоругвами, сніг таяв — а в гробі стояла вода. — «Тату, як мама будуть лежати в воді?» І він не міг зрозуміти, як люди можуть бути так безсердечними і закопувати в сиру землю що наймиліші особи. Як дуже плакав він тоді, а не знав, що то був той сам жаль, що вів його потім через ціле житє аж до винішнього дня...

Батька він не любив, бо не розуміли себе взаємно. Серед вічних непорозумінь, серед вічних сварень, в заєднім напруженю пережив так він дванадцять літ, поки не скінчив гімназії. А в гімназії

скільки разів він став з ним ближше зживатись, та зараз — вже так доля хотіла — їх розлучували.

Став проходжуватись нервовим кроком по кімнаті.

— «Вже так доля хотіла», — вирвав те реченє зі своїх думок, повтаряв його кілька разів, що раз то голоснійше.

Одного мав він щирого приятеля. Відразу, за першим поглядом пізнались і заприятзнились. Любили ся і розуміли ся так сердечно, що їх ставлено за примір другим. А потім він перейшов в иншу гімназію, они писали до себе, аж раз замість відповіді дістав відомість, що його приятель помер майже з голоду.

— «За що видерли мені тебе, Грицуню? За що?» — питав ся він наче когось.

— «Вже так доля хотіла» — пробурмотів він сам собі у відповідь і затискував кулаки...

А потім... Він пригадував собі всілякі сцисії і свари з батьком. Мовби вчора стало ся, так живо стояла йому

Бар. Гавч повинен отже рішене в справах австро-угорських так довго відкладати, поки на основі загального права виборчого не буде мати народного парламенту, котрий би був сильніший супроти Угорщини, як дряхлий парламент куріяльний. Тим то з огляду на рішене австро-угорського питання нема пильнішої справи як довершене виборчої реформи.

Посмертна згадка.

Несподівано наспіла сумна вість про смерть о. Данила Танякевича, приходника в Закомарі, котрого похорони відбувають ся сьогодні. З Танякевичом зійшла в могилу постать, котра в добі наших народних відродін в 60-их роках минушого століття занимала вельми визначне становище, а коли на основі зібраних докладно матеріялів буде можна написати основну історію сеї доби, тоді і заслуги покійника в сій добі будуть належно оцінені. Над свіжою могилою, яка сьогодні прикриє одного з найдіяльніших свого часу народовців, годі зобразити основно і належно оцінити діяльність покійника, тим то обмежаємо ся до хвилевої згадки, котра нехай буде лише грудкою на его могилу тої землиці, яку покійник так горячо і щиро любив.

Данило Танякевич, ур. 6. листопада 1842 в Дідилові, в Каменеччині, був сином сьвященника, а скінчивши гімназійні науки у Львові, вступив до духовної семінарії, і став 1867 сьвященником. Вже в гімназії запалив в ній іскру народної любови проф. Мих. Осадця, від котрого діставав він добірні книжки до читання, іменно з українського письменства, котре як раз після визволу провідників Кирило-Методієвського братства паново відродило ся. Около себе зібрав Данило Танякевич громадку молодіжи, котру натхнув народолюбимими думками і горячим одушевленем до праці на ниві рідного слова. Спроваджувані пок. М. Диметом українські видання

з Києва і Петербурга достарчили молодій громаді доброго корму. В духовній семінарії станули до роботи поруч з Танякевичом визначні і спосібні робітники, як Целевич, Нат. Вахнянин, Гудик, Слюсарчук і ин., а та громада семінарна ввійшла в тісні взаємини з громадою «на сьвітлі», до котрої тоді належали Вол. Шашкевич, Климкович, Заревич, Лонгин Лукашевич, Горбаль і ин. Покликано до житя «Вечерниці», «Мету» і «Ниву», Танякевич приєднав до сеї роботи Юрия Федьковича, з котрим ввійшов в ближні зносини, почало ся нове життя в Галичині і тісніші взаємини з Україною.*) Одначе Танякевич не обмежав ся лише до самої столиці, а вельми живою перепискою і особистою стрічею з гімназійною молодіжкою в Тернополі, Станиславові, Бережанах, Самборі і т. д. розбудив в молодім поколінню народну сьвідомість і любов до свого народу, закрив его до праці около осьвіти на основах щиронародних. У відписах ходили з рук до рук твори Шевченка, М. Вовчка, Куліша ітп., на котрих гімназійна молодіж вчила ся того, чого ще тоді звичайно не могла дати шкільна наука. І з тих то часів вийшли з гімназії щирі народовці як Тит Заячківський, Ясеницький, Вол. Стебельський, Желеховський, Андрій Сичинський, Ганкевич Волод., Ол. Огоновський, Барвіньський і багато інших, що зараз станули до народної роботи у Львові і з денкими старшими народолюбцями дали почин до засновин товариства «Просьвіта» у Львові. Танякевич (під прибраним іменем Грицько Будеволя) виступив і на літературній ниві (Слівце правди *Dziennik-owi Literack-omu* про Шевченка в Вечерницях, Письмо до Громади в Меті і ин.), а оставши сьвященником, намагав ся і в широких верствах народних і серед духовенства будити народну сьвідомість, переводити організацію, головно економічну (Закомарська Правда). Численними брошурами (Обачний), статями в Ділі, в Правді і ин. часописах проповідував він народну ідею і стояв усе на основі

нерозривної звязи і самостійности України-Руси. Не бракло его також на ніяких зборах і взагалі всюди, де починала ся і робила ся яка небудь народна робота. Ще так недавно закривав він у «Ниві» теперішній до організації з огляду на загальне право виборче

Одначе нужденне его матеріяльне положене на такій голодівці, як Закомаре, нещасні пригоди родинні підорвали перед часом кріпкого духа, замрачили его спершу ясну і сьвітлу думку, але не звели ніколи із щиронародних основ. В останних роках свого житя рвав ся покійник і на парламентарній видівні (1897—1900) ділати для подвигнення нашого народу, брав ся і до організації руского жіноцтва (Товариство св. Ольги), одначе се були уже пориви зломаного невідрадними відносинами діяча, що не все вінчали ся бажаним успіхом. Одначе при всіх важких невзгодинах, які валили ся на него і підорвали его духа, не спроневірив ся він народній ідеї українсько-рускій і витривав в ній до свого скону. Нехай же ему земля пером буде, котру так щиро і горячо любив і вічна память!

Ол. Б.

*) Незгідне з правдою є те, що пише Антон Крушельницький в «Ріднім краю», мовби то аж теперішні радикали навязали взаємини з Україною, та про се ще більше поговоримо иншим разом.

По обох сторонах Литави.

Перед завтрішнім отворенем засідання державної думи число поголосок і комбінацій, як і маневрів поодиноких сторонництв доходить своєї кульмінаційної висоти. Кождий орган силить ся подати щось нового з «добре поінформованого жерела». Від слів надії і заохоти аж до протестів і грозби — містить ся там ціла скаля політичної борби. Польські дпвники кажуть собі телеграфувати з Відня, що в парламентарних кругах говорять про намір правительства, предложити в найближнім часі комісії для справи виборчої реформи змодифікований проект реформи. Очевидно, що змі-

та сцена по матурі, як батько хотів конче вибрати йому фах, а він опер ся й пішов там, де сам хотів. А нині жалував він, що не послушав батька, жалував, — але пропало!

І мов би хотів показати, що вже пропало, ходив по кімнаті і бив руками по полам. Поволи успокоював ся, сів на софі, взяв голову в руки і схилив ся аж до колін.

А потім... а потім... І думки клубили ся, як густі клуби диму, що їх вітер зажене назад у хату й вони стелять ся густими туманами по цілій кімнаті. Так і його думи.

А потім — пізнав він єї.

Хвильку посидів в німій задумі. Мов би щось нараз його дуже заболіло, так нагло він зірвав ся, викривив лице, став розкладати руками й розмовляти з кимсь дуже скоро. Так буйна деревина під напором вітру розмовляє шумом з бурєю, розмахуючи віттями.

— «Щож дивного в тім», — говорив з жалем до когось — «що, як зійдуть ся хлопець і дівчина, як пізнають

ся, зрозуміють ся, — щож дивного в тім, що вони кохають ся? Не вжеж кохане гріхом? Не вжеж кохане — так м страшним злочинком, що його встидати ся треба? Не вжеж то такий сором, що до него й признати ся не годить ся? Не вжеж то така страшна ганьба, що аж люди пальцями мусять показувати?» І тряс головою.

Їх розігнали, розлучили за те тільки, що він поки що не хотів згодити ся на офіціальні заручини, аж буде мати кусник хліба в руках.

— «І ти, Олюсю, чула жаль до мене і як ми розставались, ти й руки не подала. За щож ти нагнівала ся? Олюсю, за що?!»

І питав ся ще раз «за що?», закусив уста і заломив руки з такою силою, немов би хотів весь біль зігнати на собі самім.

А потім події вже йшли дуже скоро. Грім вдаряв за громом. Незадовго помер батько, не лишаючи йому майже нічого. Він виїхав в сьвіт, бо думав, що між чужими лекше бороти ся о хліб; думав

між чужими шукати того, чого не міг найти в рідній землі — любови.

З початку ту жив, думав про самовбийство, — а потім кинув ся в вир житя, став гуляти-пити, хотів конче заглушити своє серце. Та вже по двох місяцях очунав ся, кинув ся до позитивної роботи, та результати виходили такі, що не вдоволяли ні його ні других. Увесь його молодечий запал, увесь його дотеп, і його духові сили зів його власний біль. Він сам убив свою будучність.

Стояв екаманілий тою думкою.

— «Сам убив свою будучність!» — ледво зойкнув і повалив ся на софу. —

Він лежав непорушно і думав — не думав. Те вже не опишет ся, не розкажет ся, бо то десь далеко, — у самому закутку його душі — брєніла струна розколикана тими хвилями. А під такт тої музики вив ся в його грудях дикий танець: то сто розпук гуляло в шал...

Р. Т.

на мала би вийти в користь сильних парламентарних сторонниць. Однак з другої сторони Всеніміці зібрали ся в Аш і там заложили сильний протест против проєкту реформи, хотьби і модифікованого, однак не так, щоби зміг запевнити пануюче становище. Німцям Речник пос. Штэйн заявив, що найблизші часи в парламенті принесуть такі бурі, яких еще не було в жаднім парламенті. — Рівночасно в тім самім місті відбули ся збори соціал-демократів, на яких п. Рігер також заатакував правительственный проєкт, очевидно з іншої сторони, а особливо всякі намірені правительством модуляції, які віддаляли би реформу від засади загального, рівного, безпосереднього і тайного голосованя. Соціалісти грозять всім партиям, виступаючим проти реформи в тім дусі, зорганізованем генерального страйку.

Коли такі хмари громадають ся на австрійським овиді, куває ся край по тамтой бік Литави в промінях віднесеного триумфу. Іменно в сей спосіб представляє коаліційне правительство своє обняте державної керми і гучно та бучно розпочало своє урядоване. По нагородженю своїх прихильників стало тепер завзято переслідувати всіх, хто признає ся до ліберальної партії, або не признає шовіністичного напрямку.

Пропаганда за ідею 1848 р. персональної унії і цілковитої незалежності Угорщини веде ся офіційальними органами. Кандидати на послів являють ся в товаристві жупанів, наджупанів, комісарів і виголошують програми, які під кождим іншим правительством булиб уважали ся за зраду стану. Військові музики грають марш Кошута, а кождий Мадяр, не виймаючи урядників чувсь обовязаним нести при жупані емаліоване знамя самостійности: тулпан. Однак ті гарні дні «von Agarjue» потревають тільки так довго, доки нова палата не полагодить виборчої реформи. Бо хотий і як єї склад буде вибраний по думці партії незалежности, тим більше, що ліберальна партія розвязала ся і вицофала ся з публичного життя, і хотий і як тотя нова палата буде старати ся «забезпечити мадярську національну ідею», то все таки буде мусіла задержати підставу загального, безпосереднього голосованя. Ся реформа впровадить безиремінно до угорського союму нових національних заступників зміж Румунів, Словаків, Сербів, Словенців і Русинів, між якими вже тепер проявляє ся знатний антагонізм до змагаючої ся мадяризаційної системи. А особливо соціалісти в західних, на пів німецьких комітатах, розвинули величезну агітацію в користь реформи в дусі чотирипрокетметного виборчого права, втягаючи до того також і селян та маломіщан. На їх чолі станув б. міністер Крістофі, а его повага надає цілому тому рухови тим більшого значія. В сей спосіб і Угорщина незабаром закипить борбою за виборчу реформу, а відтак після неї вирине в угорським союмі грізна національна квестія.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** Ві вторник: руско-кат.: Антина; римо-кат.: Георгія м. — В середу: руско-кат.: Василія ісп.; римо-кат.: Марка ев.

— **С. Ексц. Митрополит Шептицький** виїздить на кілька днів перед св. Юром на візитацію в архієпархію.

— **Руский театр** переїхав нині зі Львова до Тернополя і дасть там завтрішного вівтірка перше представлене. „Батькова казка“, в яким послідний раз виступить пара наших славних артистів, п-ні Заньковецка і п. Садовський. Потім разом з артистом п. Паньківським всі троє відїдуть на Україну.

— **Працанє славних артистів.** Півтретямісячна гостина руского театру у Львові скінчила ся вчерашнім представлєнєм, на яке вибрано 5-актову драму Карпенка-Карого „Безталанна“. Ціле представлене було одним рядом величавих і сердечних сваций для українських артистів, п-ні Заньковецкої і п. Садовського,

котрі розпрацали ся вчєра з львівською публікою перед своїм поворотом на Україну. Сала, заповнена по береги рускою публікою, лунала оплесками по кождім актї, а сцена застелювала ся килимом живих цвєтів у стїп славної пари українських артистів. Вершком овацій була перерва по третім актї. Грімкими оплесками викликувано пять разів на сцену пню Заньковецку і п. Садовського. За послідним разом серед ентузіастичних оплесків і окликів явила ся перед працанями депутация львівських Русинів зложена з двох панів і чотирох панів, в якої імени промовив адв. др. Кость Левицький.

В промові зазначив великі заслуги директора Садовського і п-ні Заньковецкої околорозвитку нашої сцени, для якої они стали цінним взором. Цілорічна ідейна праця серед таких обставин, з якими мусить бороти ся наш театр, заслугує на тим більшу, щирувдячність Галичан. Розлука з великими артистами трогає кождого до глибини, а одним ясним моментом для працуючих є надія, що славні артисти небавом будуть могли загостити до власної сьвятинї драматичної штуки, яка стане у Львові. По тих словах депутация передала на сиомин п-ні Заньковецкій золоту бранзолету, а п. Садовському золотий сигнет, і по кошеви цвєтів. З черги промовив від тов-а ім. Котлярєвского п. Рубинович і вручив дир. Садовському лавровий вінець а п-ні Заньковецкій кіш цвєтів. На конець промовляла ще п-ні Н. Кобриньска. Публика, яка з запертим віддыхом приглядала ся тій мавіфестаций, вибухла довгими френетичними оплесками. По четвєртім актї устроєно довготрєвалу овацію дир. Садовському і п-ні Левицькій, яка грала ролю Варки, і вручено їй кіш цвєтів з написами на лентах «Варці — обожателі талану». По посліднім актї праця українських артистів довготрєвалими оплесками і вручено п-ні Заньковецкій ще одну величаву китицю цвєтів від «Клюбу Русинок».

— **Конкурс.** Товариство «Руска Бєсїда» у Львові оголошує конкурс на посаду директора народного театру. Подани належить вносити до 15. мая 1906 (включно). Великих інформацій удїляє Видїл в кожду пятницю в годинах 6—8, Ринок ч. 10. I. п.

— **З Болехова** пишуть нам: На підставі статута з дня 22. сїчня 1906 ухвалою ц. к. суду торговельного в Стрию вписаного в реєстр товариств заробкових і господарських основалось в Болехові Товариство під назвою: „Товариство взаїмного кредиту „Сьвіча“ стоваришенє зарєстрованє з обмеженою порукою“. Вибрана на загальних зборах дня 22. сїчня 1906 підписана дирекция явела вже товариство в житє і розпочала вже свою діяльність. Завідомляючи П. Т. о тім, просимо перед всім до приступленя в члени. Після постанов статута, мають члени товариства ті користи, що можуть корисно поміщати в товаристві свої ошадности а на случай потреби можуть затягати позички під корисними услївьями, та що на конець цілий чистий зиск товариства припадає в користь самих членів. Помагаймо самі собі, бо віхто нам не поможе, а що наша праця може красні принести овочі, на те маємо доказ хотьби у наших сусїдів Поляків і Жидів, котрі розпочинаючи в році 1873 з вічим, в протягу 35-літної діяльности мають вже по цілій Галичинї (а найбільше у нас на Руси) більше чим 400 таких тов. Тож ра і нам взяти ся зі експлуатію робь ту. Нехай кождий, хто зібрав лиш дрібну ошадність, приступає в члени Товариства, складає у нас до щадницї, нехай кождий, хто потребує позички, о туюж до нас зголошуєсь, а інституция скоро вможєсь в силу і буде нашою славою, нашою надїєю. Ми не домагаємось від Вас жадних жертв, не жадаємо нічого за дармо, а просимо і накланяємо лиш до солідарности; нехай кождий, хто має який покладний грїш, або в другій інституції, зложить его у нас, а кождий, хто потребує кредиту, старавсь о него у нас. Всї зголошеня приступленя в члени Товариства і зголошеня о позички, котрі товариство під приступними

услївьями удїляє, приймаємо в годинах урядових кождого дня від год. 9—12 перед полуднем і від год. 4—6 по пол. кромї недїлі і руских сьвят. — Дирекция: о. Теодат Ярма, директор управляючий. Осип Лискевич, директор касиєр. Яків Назарович, директор контрольор.

— **Вїсти з закордонної України.** Земельний банк в Києві має на продаж 44 мастки в київській губернії, з того 24 мастки дворян. Між іншими виставлені на продаж одно село гр. Ігнатїєва і 4 села гр. Ігнатїєвої. Всї мастки підуть, здаєсь на парцеляцію поміж селян, бо на гуртову продаж нема купців. — В Петербурзі почне небавом виходити український політичний тижневник для робітників п. з. „Голос робітника“.

— **Пожари.** З Камінки струм. доносять нам, що там не було оноді пожару, але в недалеїкїм селї Таданю над Бугом, де згорїло кількадесят будинків. — Дня 19. с. м. згорїло в Книгвинчах коло Станиславова 11 домів, а між іншими громадска канцелярия при торговици на худобу. Шкода виносить поверх 10.000 К і була обезпечена в більшій частинї. — Про пожар в Снятинї дня 19. с. м. доносять нам: Огонь вибух по 10. год. рано в стаїни господаря Захаркевича недалеко старого шпиталя над Потоком. При сильнім вітрі, який дув зі сходу на захід, огонь обхоплював будинок за будинком і до 3 годин стояла в огни полоса домів, довга на півтора кілометра, якої конець опирав ся на цвинтари, поза котрими вже чисте поле. Пожарні сторожи з сивакками: місцева, з Августдорфу, з Черновець, з Коломиї і «Сїчний» з Залуча і Оршовець звернули всю акцію на обезпеченє жидївських домів при головнім гостинци, бо инакше пожар прийав би був далеко ширші розміри. З тої причини пожар діткнув голвно християнське населенє. Згорів лише комплекс кільканайцяти жидївських домів коло Стецівської улици, котрі лежали в полосї пожару. Ратунок був утруднений задля недостатку води, яка скупо допливає до Снятина дуже примитивним водопроводом і уладженим в той спосіб, що если в першій керниці при водопроводї вичерпають воду, то до дальших вода не допливає. Також брак зорганізованої сторожи пожарної місцевої, котра би була могла здусити пожар в самім початку, причинив ся до розмірів катастрофи. Загалом згорїло 170 домів і друге тільки господарських будинків. Шкода виносить чвєрть мїліона корон, лєдвї в третинї обезпечена. В Товаристві «Дністер» має бути обезпечених 50 шкід, а краківське товариство має 56.000 К шкоди.

— **Убийство на границі.** З Підволочиск доносять: На російській границі коло Волочиск селяни убили у великодну ніч Жидя, що хотїв перейти ріку Збруч, щоби дістатися до Галичини. Стало ся се ось-як: В ночи з 16. на 17. с. м. три Жиди з Волочиск, що займають ся перевоженєм людей без пашипортів, мали перевести через ріку Збруч з російської сторони на австрійську пятьох мужчин і одну жєнщину. Жиди взяли від тих шістьох осіб по 10 рублів під услївєм, що переведуть їх на другий бік. Самі не хотїли наражати ся на небезпечєнство, тому віддали подорожних під опіку трєх селян, щоби ті заняли ся перевоженєм пасажирів. О 2. год. в ночи пішли селяни разом з пасажирами з міста Волочиск до поблизького села, де над берегом Збруча задержали ся, заявляючи, що мусять кожду особу окремо перевести через воду і віддалили ся о 20 кроків з одним мужчиною, лишавши впрочих пасажирів, щоби на них спокійно ждали. Чвєрть години пізнійше прийшов до них акцизовий стражник і просив, щоби приступили з ним до селян, бо єму здає ся, що они там когось мордують. Лививши клушки, всі побїгли до селян однак ті на вид наближаючих ся людей утікли, кидаючи пасажира але вже мертвого. Тут серед калюжи крови лежало вже холодне тіло Жидя, порубанє сокирами, а в тілі та черепі стремїли гвоздї, вбиті немов у мур. Кілька годин по довершенім убийстві арештовано опришків, котрі убийтїй жертві за-

брали 1200 рублів і золотий годинник. Ті три, Жиди, що віддали пасажирів в руки селян, утікли до Підволочиск, де з поручення російської жандармерії двох із них вже арештовано, почім будуть видані Росії, а третій ще укриває ся. Як оповідають, убитий був російським революціонером з Одеси, числив яких 27 літ, а із страху перед арештованєм утік до Галичини.

— **Смерть винахідника.** Професора Куріє в Парижі, що вславив ся винаходом нового перня, раду, постигла оноді несподівано смерть. Професор минаючи фіякра на улиці недалеко моста Neuf, де є незвичайно сильний рух взовий і трамвазвий, дістав ся під тягаровий віз. Упав так нещасливо, що голова дістала ся під колеса, котрі розторожили єї і він погіб на місці. Поліція забрала єго до поблизького комісаріяту, де розпізнав трупа служачий з медичного віділу. Заряджено слідство против візника, однак той, як здаєть ся, нічого не винен. Професор Куріє мав 47 літ.

— **Страшне землетрясенє** в Каліфорнії повторило ся в суботу по полудні і знова спроводало велику катастрофу. Місто Санта Круц на полудне від С. Франціско розпало ся в завалща, під якими згнуло поверх 200 осіб. В Сан Франціско шалє не лише огонь але і море. Оноді висока філя заляла берег і пірвала з собою 450 людей. На жертви катастрофи збирають складки в цілях Спол. Державах. Досп зібрано на ту ціль 26 мільонів доларів. Асекураційні товариства порішили на спільних сходинах виплатити обезпеченя лише за ті будинки, що згоріли, і зовсім не показались такими щедрими, як спершу голошено.

— **Землетрясенє в Італії.** В суботу вечером дало ся чути легке землетрясенє в полудневій Італії. Населенє многих місцевостей перевело ніч під голим небом з обави перед повторенєм землетрясеня і заваленєм домів.

— **Дрібні вісті.** Черновецка прокуратура сконфіскувала статю «Про буковинські Січи» в радикальнім календарі «Отаман», доглянувшись там злочину обиди маєстату. Конфіскація наступила в пів року по появі «Отамана» — Вінчанє проф. Івана Верхратского з п.ною Оленою Русинівною відбулося дня 18. с. м. у Львові. — Вінчанє д-ра Володимира Старосольского, адвокатского кандидата, з п.ною Даривою Шухевичівною відбуде ся у Львові дня 24. с. м.

Посмертні оповістки.

— **О. Данило Танякевич**, крилошанин, б. посол до держ. ради і народний діяч, упокоїв ся дня 21. цвітня в 65. році життя а в 39. році сьвященства в Закомарі коло Ожидова. В.є.п.!

— **Зофія Кулинич**, жінка управителя школи в Бібрці, упокоїла ся оноді. В.ї.п.!

— **Лавра Ольга Смирна**, монахиня СС. Василяннок, упокоїла ся дня 14. с. м. в Яворові в 65. р. життя. В.ї.п.!

— **Савина** з Авдиковских Залуцка, жінка пароха в Бураківці, упокоїла ся дня 10. с. м. в 58. році життя. В.ї.п.!

Телеграми

з дня 23. цвітня 1906.

Відень. Sonn u. Montags Zig. доносить, що вчера о 10. год. рано бар. Гавч прийняв д-ра Дершату, презеса людового вімецкого сторонництва, на конференції, котра тревала довший час.

Та сама часопись доносить, що бар. Гавч прийме нині президию молодеческого клубу, іменно д-ра Пацака, д-ра Страньского і д-ра Крамаржа.

Петербург. Правительство порішило розвязати державну думу в трех випадках: 1) если зажадає знесеня закона з 5. марця і заступленя єго конституцією, яку ухвалила би дума; 2) если зажадає, аби цар зложив при

сягу на конституцію; 3) если буде жадати уступленя цілого кабинету.

Лян (Франція). На страйковім просторі перебуває тепер 21,000 війська під проводом дивізіонера Шомієра.

Атени. Олімпійські ігрища почали ся вчера в присутності короля грецкого і англійского.

Лев Лопатинський.

Четверта заповідь.

(Лько Пацак)

драма в 5 діях з гуцульського життя, нагороджена на конкурсі Тов. ім. Котляревского. (Дальше).

КОСТЬ.

Однак сей перехід нехай збуде ся перед рішучою хвилею. Ми повинні вже тужити і вижидати тої хвилі, щоби, коли она прийде, вже як зрілий овоч зірвати тої дар, що нам дає небо.

ВІРА.

Ви так поважно говорите, як який досвідчений чоловік, а вам всего доперва 22 роки.

КОСТЬ.

А всеж таки від вас о пять літ старший; а жиятем і досвідом що найменше о 10!

ВІРА.

Ого, то і я мушу продовжити суконку, щоби додати собі поваги, походжати, як пава з хвостом.

КОСТЬ.

Ви заговорюєте, Вірцю. А прецінь те все, що я кажу, таке ясне, таке природне. Ті, що люблять ся, повинні дрозжачи з нетерплячки, мінати ся з любови, коли їм буде можна зблизити ся до себе, як на се позволяє закон Божий і людський, а тимчасом ми...

ВІРА.

Ну, то возім ся за руки і скажім собі разом, бо я сама не можу...

КОСТЬ.

(бере за обі руки і встають). Але три рази, щоби ліпше вбило ся в память се солоденьке, коротеньке «ти».

ВІРА.

Ти, ти, ти!

КОСТЬ.

(разом). Ти, ти, ти! Моя найдорожша, єдина, обожана Вірочко! (притягав єї до себе і сильно цілує).

ВІРА.

(виринає ся ніжно). Ет, сего не було в програмі, Костю (сїдає коло вікна і відвертає ся, скупаючи фартушок).

КОСТЬ.

Прецінь ти противна всяким програмам, дорогенька Вірочко.

ВІРА.

О противно, я вже маю навіть програму на ціле наше житє...

КОСТЬ.

Аж так навіть? Цікавий я?

ВІРА.

Передовсім ти мусиш вистарати ся о посаду в великім місті.

КОСТЬ.

Ого, така гірська цвітка тай хоче пересадити ся до великого міста?

ВІРА.

Не на завсїгди. Але щоби я могла скінчити мою семінарию, бо я хочу посвятити ся учительованю.

КОСТЬ.

Го, го, го! А обовязки родинні, які спадуть на тебе, дорогенька Вірочко — чи они позволять тобі займатися школою?

ВІРА.

Родинні обовязки спадуть на нас обоїх. Поділимо ся ними, тоді і попри них кожде з нас буде могло віддати ся своєму заводови. Нехай буде рівноправність, — тиж сам се сказав.

КОСТЬ.

Добре, але рівноправність і поступ лєжить власне в тім поділі праці, між мужом а женою...

(Дальше буде).

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 15. до 1. мая 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє В неділі і сьвята 2 представленя о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представленє. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. січня 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12-20*, 6-10, 1-40, 5-45, 9-10*
" Кракова	2-31*, 6.—, 8-50, 130, 5-23, 8-9-50*
" Підволочиск	7-20, 11-55, 2-30, 10-20, 5-0, 10-20*
" Лавочного	7-29, 11-45, 10-50*
" Рави рускої	7-50
" Станиславова	8-05
" Самбора	8-15, 1-50, 9-20*
" Яворова	8-18, 4-32
" Коломиї	10-05
" Ряшева	10-35
" Тухлі	3-45 (від 15/6 до 30/9)
" Белзця	5—

На Підзамче.

" Підволочиск	7.—, 2-15, 5-15, 10-2*, 11-34
Зі Львова з головного двірця відходять:	
До Кракова	2-45, 4-15, 8-25, 8-35, 2-50, 6-35* 11.—*
" Іцкан	2-51, 6-15, 9-20, 2-40, 10-40*
" Підволочиск	6-30, 10-55, 2—, 9—*, 11-05*
" Яворова	6-55, 5-58
" Лавочного	7-30, 2-57, 6-25*
" Самбора	9—, 4-20, 10-55*
" Белзця	11-10
" Ряшева	4-10
" Коломиї	5-50
" Рави рускої	7-30*
" Перемишля	10-05* (від 1/5 до 30/0) Хирова Ясла
" Стрия	11-10*

З Підзамча:

" Підволочиск 6-43, 11-15, 2-13, 9-23*, 1-24*.

Примітка. Поїзди посишні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є зазначені зьвіздкою. Пора нічна числїть ся від 6. год. вечер до 5. год. 59 мінуг рано.

Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через ціли день в мійскім бюрі ц. к. державних залізниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

Оповідна.

Науки на місяць май о Пр. Д. Марії, уложєні через о. д-ра І. Бартошевского, можна набути в книгарнях ім. Шевченка (Львів ул. Театральна ч. 1) і в Ставропигійській (Львів, ул. Руска ч. 3.), або як давнійше у автора (Львів ул. Домса 5). по ціні 3 корони за примірник. Тих наук є 31, котрі всі надають ся також до проповідий на Богородичні Празники. — В згаданих книгарнях і у помянутого автора можна набути також єго **Проповіди Недільні** (4 К), **Нові Проповіди Празничні** (2 К 50 с), **Проповіди Похоронні** (4 К), котрих всїх є 116, — **Проповіди Страстні** (1 К 40 с.). Всї ті книжки надають ся також дуже добре до приватного читаня для вірних Христових. (5—6)

СОКІЛ Житки можна набувати в "Сокільскім Базарі" у Львові і у всїх торговлях вкраю і паперці